

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІРПІНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»

Циклова комісія гуманітарних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора

з навчальної роботи

Вікторія СОБА

2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи психології»

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань

05 Соціальні та поведінкові науки
07 Управління та адміністрування

(шифр і назва галузі знань)

освітньо-професійна
програма

Економіка
Фінанси, банківська справа та страхування

спеціальність

051 Економіка
072 Фінанси, банківська справа та страхування

відділення

Економічне

(назва відділення)

2024 рік

Робоча програма

«Основи психології»

(назва навчальної дисципліни)

для студентів
за галуззю знань

05 Соціальні та поведінкові науки

07 Управління та адміністрування

спеціальністю

051 Економіка

072 Фінанси, банківська справа та страхування

освітньо-професійна
програма

Економіка

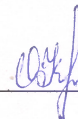
Фінанси, банківська справа та страхування

«16» серпня 2024 року, - 12 с.

Розробник: Андрій СИРОТЕНКО, викладач вищої кваліфікаційної категорії

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії гуманітарних дисциплін
Протокол від «16» серпня 2024 року № 1

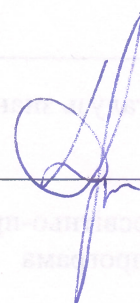
Голова циклової комісії гуманітарних дисциплін

О. Куракіна

Схвалено методичною радою коледжу.
Протокол від «16» серпня 2024 року № 1

Голова

Д. Костюк

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки 07 Управління та адміністрування	Вибіркова
Модулів – 2	Спеціальність: 051 Економіка, 072 Фінанси, банківська справа та страхування Освітньо-професійна програма: Економіка, Фінанси, банківська справа та страхування	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 90		3-й
		Семестр:
		6-й
		Лекції:
		14 год.
		Практичні, семінарські:
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти: аудиторних – 2 самостійної роботи – 4		Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр
		Лабораторні:
		0 год.
		Самостійна робота:
		60 год.
		Вид контролю:
		Диференційований залік

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми здобуття освіти – 30/60

2. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи психології» є закладання фундаментальних психологічних знань, ознайомивши студентів із найзагальнішими поняттями, проблемами та закономірностями психічної діяльності людини та оволодіння такими базовими поняттями як: об'єкт та предмет психології, метод, методологія, психіка, свідомість, самосвідомість, несвідоме.

Перелік компетентностей студентів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни:

Загальні компетентності (ЗК):

ОПШ «Економіка»:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ОПШ «Фінанси, банківська справа та страхування»:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

Спеціальні компетентності (СК):

ОПП «Економіка»:

СК 10. Здатність виявляти проблеми і пропонувати шляхи їх розв'язання під час аналізу конкретних ситуацій економічного характеру.

СК 13. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію під час розв'язання професійних завдань.

ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування»:

СК 10. Здатність здійснювати ефективні комунікації між фахівцями і користувачами послуг у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

3. Передумови вивчення навчальної дисципліни

Дана навчальна дисципліна базується на раніше здобутих результатах навчання таких навчальних дисциплін, як «Безпека життєдіяльності та охорона праці», «Культурологія», «Соціологія».

4. Очікувані результати навчання

Результати навчання (РН):

ОПП «Економіка»:

РН 1. Знати свої права та обов'язки як члена суспільства, цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

РН 2. Зберігати та примножувати досягнення, моральні та культурні цінності суспільства, пропагувати ведення здорового способу життя.

РН 3. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.

РН 15. Знаходити оптимальні, обґрунтовані, творчі рішення для розв'язування професійних завдань.

РН 16. Володіти навичками міжособистісної взаємодії, які дають змогу досягати професійної мети.

Для ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування»:

ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування»:

РН 1. Знати свої права як члена суспільства, розуміти цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

РН 02. Володіти державною та іноземною мовами для складання ділових паперів і комунікації у професійній діяльності.

РН 08. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.

РН 15. Виявляти навички самостійної роботи та роботи в команді, демонструвати гнучке мислення, відкритість до нових знань.

5. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання знань студентів наведено в додатку до робочої програми навчальної дисципліни.

6. Засоби оцінювання

Контрольні заходи включають поточний, модульний та підсумковий контроль знань студента.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських (практичних) занять та у процесі здійснення самостійної роботи у таких формах: експрес-опитування, тести, реферати, вирішення ситуаційних завдань, студентські презентації, робота в Інтернет тощо.

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання студентів на визначених його етапах.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

7. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальна психологія як наука

Тема 1. Психологія як наука та етапи її становлення

Поняття про психологію. Предмет та завдання психології. Основні галузі психології. Етапи історичного поступу психології.

Тема 2. Поняття про психіку, свідомість, діяльність. Принципи та методи психології.

Поняття про психіку. Свідомість. Діяльність. Основні методологічні принципи в психології. Методи психології.

Тема 3. Відчуття та сприймання. Пам'ять. Мислення та інтелект.

Поняття про відчуття. Фізіологічне підґрунтя відчуттів. Класифікація і різновиди відчуттів. Поняття про сприймання. Властивості сприймання. Поняття про пам'ять. Види пам'яті. Поняття про мислення. Операції мислення. Інтелект.

Модуль 2. Пізнавальна сфера особистості

Тема 4. Увага. Мовлення. Уява. Емоції та почуття. Воля.

Поняття про увагу. Види уваги. Властивості уваги. Мова, мовлення. Різновиди мовлення. Поняття про уяву. Види уяви. Поняття про емоції і почуття. Поняття про волю.

Тема 5. Особистість, потреби і мотиви.

Поняття «індивід», «особистість», «індивідуальність». Структура особистості. Розвиток особистості. Потреби і мотиви.

Тема 6. Здібності, темперамент, характер.

Характеристика здібностей. Темперамент. Поняття про характер. Структура характеру.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		сем	п	с.р.	
Модуль 1. Загальна психологія як наука					
Тема 1. Психологія як наука та етапи її становлення	14	2	2		10
Тема 2. Поняття про психіку, свідомість, діяльність. Принципи та методи психології.	14	2	2		10
Тема 3. Відчуття та сприймання. Пам'ять. Мислення та інтелект.	15	2	2		11
Модульна контрольна робота № 1	2			2	

Разом за модулем 1	45	6	6	2	31
Модуль 2. Пізнавальна сфера особистості					
Тема 4. Увага. Мовлення. Уява. Емоції та почуття. Воля.	14	2	2		10
Тема 5. Особистість, потреби і мотиви.	14	2	2		10
Тема 6. Здібності, темперамент, характер.	15	4	2		9
Модульна контрольна робота № 2	2			2	
Разом за модулем 2	45	8	6	2	29
Усього годин	90	14	12	4	60

9. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми та зміст семінарських занять	Кількість годин
1.	Модульна контрольна робота № 1	2
2.	Модульна контрольна робота № 2	2
	Разом	4

10. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми і зміст практичних занять	Кількість годин
1.	Тема 1. Психологія як наука та етапи її становлення 1. Становлення і розвиток загальної психології як самостійної науки. 2. Перспективи розвитку загальної психології. 3. Місце загальної психології у системі наук.	2
2.	Тема 2. Поняття про психіку, свідомість, діяльність. Принципи та методи психології. 1. Як ви розумієте поняття "психіка"? Які аспекти входять в це поняття з психологічної точки зору? 2. Що таке свідомість і які основні функції вона виконує в житті людини? 3. Як різняться свідомість і підсвідомість? Як вони взаємодіють між собою? 4. Які види діяльності існують з психологічної точки зору? Дайте приклади кожного виду діяльності. 5. Що таке методологічні принципи в психології? Як вони впливають на дослідження психіки та свідомості? 6. Розгляньте принципи структуралізму та функціоналізму в психології. Як вони сприяли розвитку психологічних теорій? 7. Які основні методи дослідження психіки в психології? Обговоріть їхні переваги та недоліки. 8. Які підходи до вивчення свідомості в психології ви знаєте? Які їх основні характеристики? 9. Яким чином психологія використовує експериментальні методи для вивчення психіки? Наведіть приклади експериментальних досліджень. 10. Які сучасні підходи до вивчення психіки та свідомості в психології можуть бути застосовані для розв'язання актуальних проблем сучасного суспільства?	2
3.	Тема 3. Відчуття та сприймання. Пам'ять. Мислення та інтелект. 1. Що таке відчуття? Яке є фізіологічне підґрунтя для відчуттів?	2

	<p>2. Які головні класифікації і різновиди відчуттів існують?</p> <p>3. Що таке сприймання і які властивості його визначають?</p> <p>4. Які види пам'яті існують? Чим вони відрізняються один від одного?</p> <p>5. Як працює пам'ять? Які фактори впливають на процес запам'ятовування?</p> <p>6. Що таке мислення і які операції мислення існують?</p> <p>7. Які параметри визначають рівень інтелекту? Як вимірюється інтелект?</p> <p>8. Які основні теорії розвитку інтелекту? Які фактори впливають на розвиток інтелекту?</p> <p>9. Як емоційний стан впливає на процеси відчуття сприймання пам'яті мислення і інтелекту?</p> <p>10. Як можна розвивати відчуття сприймання пам'яті мислення та інтелект?</p>	
4.	<p>Тема 4. Увага. Мовлення. Уява. Емоції та почуття. Воля.</p> <p>1. Різновиди мовлення.</p> <p>2. Засоби спілкування.</p> <p>3. Поняття про увагу. Фізіологічне підґрунтя уваги.</p> <p>4. Види уваги та їх порівняльні характеристики.</p> <p>5. Характерні особливості уваги.</p> <p>6. Поняття про уяву. Види уяви.</p> <p>7. Фізіологічні основи уяви.</p> <p>8. Прийоми створення уявних образів.</p> <p>9. Форми уяви та їх характеристика.</p> <p>10. Поняття про уявлення. Види уявлення.</p> <p>11. Розвиток уяви.</p> <p>12. Поняття про емоції та почуття.</p> <p>13. Форми переживання емоцій та почуттів.</p> <p>14. Поняття про волю. Довільні дії та їх особливості.</p> <p>15. Головні якості волі.</p> <p>16. Безвілля, його причини і боротьба з ними.</p>	2
5.	<p>Тема 5. Особистість, потреби і мотиви.</p> <p>1. Фрейдизм і неофрейдизм.</p> <p>2. Гуманістичні теорії особистості.</p> <p>3. Особистість у теорії С.Л. Рубінштейна.</p> <p>4. Теорія діяльності О.М. Леонтьєва та поняття особистості.</p> <p>5. Концепція особистості Г.С. Костюка.</p> <p>6. Співвідношення понять „людина”, „індивід”, „особистість”, „індивідуальність”.</p> <p>7. Структура особистості.</p> <p>8. Рушійні сили розвитку особистості.</p> <p>9. Біологічне і соціальне в структурі особистості.</p> <p>10. Поняття про егоїдентичність.</p> <p>11. „Я– образ” і „Я–концепція”.</p> <p>12. Самооцінка особистості.</p> <p>13. Механізми психологічного захисту.</p> <p>14. Мотиваційна сфера особистості.</p> <p>15. Класифікація потреб. Потреби і мотиви.</p> <p>16. Класифікація мотивів.</p>	2
6.	<p>Тема 6. Здібності, темперамент, характер.</p> <p>1. Поняття про здібності.</p> <p>2. Структура здібностей.</p>	2

	3. Різновиди здібностей. 4. Індивідуальні відмінності у здібностях та їх природа. 5. Поняття про темперамент. 6. Типи темпераментів. 7. Головні властивості темпераменту. 8. Фізіологічне підґрунтя темпераменту. 9. Вплив темпераменту на діяльність людини. 10. Поняття про характер. 11. Структура характеру. 12. Головні риси типового характеру. 13. Природа характеру. 14. Формування характеру.	
	Разом	12

11. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми і зміст лабораторних занять	Кількість годин
1.	Не передбачено навчальним планом.	

12. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми і зміст самостійної роботи	Кількість годин
1.	Тема 1. Психологія як наука та етапи її становлення 1. Етапи історичного поступу психології.	10
2.	Тема 2. Поняття про психіку, свідомість, діяльність. Принципи та методи психології. 1. Методи психології.	10
3.	Тема 3. Відчуття та сприймання. Пам'ять. Мислення та інтелект. 1. Операції мислення. Інтелект.	11
4.	Тема 4. Увага. Мовлення. Уява. Емоції та почуття. Воля. 1. Поняття про емоції і почуття. Поняття про волю.	10
5.	Тема 5. Особистість, потреби і мотиви. 1. Потреби і мотиви.	10
6.	Тема 6. Здібності, темперамент, характер. 1. Структура характеру.	9
	Разом	60

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом.

14. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Мультимедійний проектор, персональні комп'ютери, ОС Windows, пакет програм MS Office 2016, презентації, відеоролики. Навчально-методичне забезпечення з дисципліни, розміщене на навчально-інформаційному порталі Moodle.

15. Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль № 1 50				Модуль № 2 50				Всього балів
T 1	T 2	T 3	МКР №1	T 4	T 5	T 6	МКР №2	
C3 1	C3 2	C3 3			C3 4	C3 5		C3 6
10	10	15	15	12	12	11	15	

Шкала оцінювання студентів

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результатами складання екзамену (диференційованого заліку)
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

16. Рекомендовані джерела інформації

ОСНОВНА

Підручники (навчальні посібники)

1. Загальна психологія: Підручник / О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В.Огороднійчук. – К.: Каравела, 2019. – 464 с.
2. Максименко С.Д. Загальна психологія: Навчальний посібник / С.Д.Максименко. - К.: Центр навчальної літератури, 2021. – 272 с.
3. Москалець В.П. Загальна психологія: Підручник / В.П.Москалець. –К.: Ліра, 2020. – 564 с. Допоміжна література
4. Доскач С.С. Загальна та вікова психологія: навчально-методичний посібник / Доскач С.С., Костик Л.Б. - Чернівці: ЧНУ, 2023. - 256 с.
5. Дуткевич Т.В. Загальна психологія. Теоретичний курс: навчальний посібник /Дуткевич Т.В. - К.: Центр навчальної літератури, 2021. – 388 с.
6. Колобич О.П. Загальна психологія. Навчально-методичний посібник /Колобич О.П. – Львів: Растр-7, 2019. – 172 с.
7. Савчин М.В. Загальна психологія: Підручник / Савчин М.В. - К.: Академія, 2020. - 344 с.

ДОПОМІЖНА

8. Синьов В.М. Категорія діяльності: сутність та використання у психологопедагогічних дослідженнях / Синьов В.М., Хохліна О.П. // Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки). Зб. наук. пр. Вип. 16. Том 1. / за ред. М.К. Шеремет. - Кам'янець-Подільський: Видавець Ковальчук О.В., 2020. - С.30-244.
9. Хохліна О.П. Зміст складових особистості як концептуальна основа забезпечення становлення професіонала / Хохліна О.П. //Авіаційна та екстремальна психологія у контексті технологічних досягнень: збірник наукових праць / за заг. ред. Л.В. Помиткіної, О.М. Ічанської. – К.: «Кафедра», 2021. - С.35-40.
10. Хохліна О.П. Проблема змісту особистості як базової категорії психології // Актуальні проблеми психології: Зб. наук. праць Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. Том XIV: Методологія і теорія психології. Вип. 2. – КиївНіжин: Видавець «ПП Лисенко М.М.», 2019. - С.388-397.

11. Хохліна О.П. Теоретико-методологічні проблеми психології: навч.посіб. /О.П.Хохліна; Нац. авіац. ун-т. – К.: Симоненко О.І., 2021. – С.125- 221.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. Mindly професійна психологічна терапія онлайн. URL: <https://mindlyspace.com/uk>
2. Психологи поруч з підлітками під час війни. Спільний проект МОН України та UNICEF. URL: <https://poruch.me/>
3. Психологічний журнал. URL: <http://psyj.udpu.edu.ua/>

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЇ»

Для денної форми здобуття освіти

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою (поточний, модульний та підсумковий контроль (диференційований залік).

Робочою програмою навчальної дисципліни передбачено вивчення 2-х модулів обсягом (кредитів ЄКТС):

1 модуль - 1,5 (45 год.) – 50 балів;

2 модуль - 1,5 (45 год.) – 50 балів.

Робочою програмою навчальної дисципліни передбачено застосування 3-х форм контролю знань студентів: поточного, модульного, підсумкового.

1. Поточний контроль.

За кожним елементом модулю, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни, обов'язкова певна форма поточного оцінювання знань. Такими формами можуть бути:

- усне опитування;
- письмова контрольна робота (відповіді на питання лекційного курсу, розв'язання задач, виконання певних розрахунків тощо);
- тестування знань студентів з певної теми або з певних окремих питань лекційного курсу;
- виступ на семінарських заняттях (з рефератом, в дискусії);
- перевірка розв'язання завдань (задачі, окремі розрахунки) тощо.

Критеріями оцінки є:

при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та допоміжної літератури;
- аналітичні міркування, вміння роботи порівняння, висновки.

при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

На практичному/семінарському занятті оцінюються:

- усні відповіді студентів;
- участь в обговоренні дискусійних питань;
- участь у ділових, рольових іграх та їх обговоренні;
- аналіз ситуаційних завдань та вміння доведення власної думки;
- підібрана інформація щодо прикладів з економічної практики;
- правильність розрахунків при визначенні певних показників, вирішенні ситуаційних завдань, задач;
- реферативні виступи, усні повідомлення тощо.

Оцінювання самостійної роботи студента.

Контроль самостійної роботи студентів здійснюється як під час аудиторних занять (на семінарах, практичних заняттях), так і у позааудиторний час.

Контроль самостійної роботи передбачає:

- визначення ступеня засвоєння матеріалу;
- визначення якості виконання завдань;
- своєчасне виконання і здача поточних завдань;

– оцінку знань, здобутих у результаті самостійної навчальної роботи.

2. Модульний контроль.

Кожен модуль завершується виконанням студентом модульної контрольної роботи. Модульний контроль є підсумком певного етапу вивчення навчальної дисципліни. Його мета – виявлення проміжних результатів засвоєння студентами змісту навчальної дисципліни. На модульну контрольну роботу передбачено 30% від суми балів, виділених на модуль. Модульна контрольна робота проводиться у тестовій письмовій формі. Критерії оцінювання знань за модульну контрольну роботу наводиться у пояснювальній записці до неї. Оцінка за модуль визначається як сума набраних балів за поточну роботу та за модульну контрольну роботу.

3. Підсумковий контроль.

Формою підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Основи психології» є диференційований залік, який виставляється виключно за результатами поточного та модульного контролю (сума набраних балів за всі модулі). Залік виставляється під час останнього практичного заняття.

Залежно від балів, отриманих за кожний вид навчальної роботи, студент одержує суму балів, яка переводиться в національну оцінку за відповідною шкалою згідно з табл.1:

Таблиця 1. Переведення рейтингу студента за 100-бальною шкалою в оцінку за національною шкалою

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

Оцінка «**Відмінно**» виставляється студенту, який систематично працював протягом семестру, показав різнобічні і глибокі знання програмного матеріалу, вмів успішно виконувати завдання, які передбачені програмою, засвоїв зміст основної та додаткової літератури, усвідомив взаємозв'язок окремих розділів навчальної дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, проявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань.

Оцінка «**Добре**» виставляється студенту, який виявив повне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована програмою, показав достатній рівень знань з навчальної дисципліни і здатний до їх самостійного оновлення та поповнення у ході подальшого навчання та професійної діяльності.

Оцінка «**Задовільно**» виставляється студенту, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та наступної роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, допустив окремі похибки при виконанні екзаменаційних завдань, але володіє необхідними знаннями для подолання допущених похибок під керівництвом педагогічного працівника.

Оцінка «**Незадовільно**» виставляється студенту, який не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи.